

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fr., 6 luni 3 fr. 50 cr., 3 luni 1 fr. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fr., 6 luni 4 fr., 3 luni 2 fr.
Pentru străinătate pe an 12 fr., 6 luni 6 fr., 3 luni 3 fr.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măceșilor 47

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măceșilor Nr. 43.

Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 16 cr. rânzii în literă germană — și timbru de 30 cr. pentru ște-care publicare.

Prenumeratiune nouă

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul următoriu, al anului 1883, cu prețul cel mai moderat, care se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asigurațiunile postale (Posta utalvány — Post-Anweisung). Numele prenumerațiunii, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine, ca să se poată citi.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Decembrie 1882, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie epeditura silită a sista, sau a întârția cu epedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în epeditiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Atentatul din Valendorf.

(a) Din raportul dlui ministru reg. ung. despre starea învățământului popular din Ungaria în anul scol. 1880/1, considerat din unele puncte de vedere și în Nrul 142 dela 4/16 Decembrie al „Tel. Rom.”, va fi vădută cu inima sângerândă fie-care patriot de bun simț, că pe când pentru institutele de cultură intelectuală de caracter exclusiv maghiar, până și pentru teatrele naționale maghiare, se varsă cu sutele de mii din vistieria statului: pe atunci numărul scoalelor populare române a scădută în periodul 1874—1880 dela 3057 la 2781, așa dară în 6 ani cu 276 de scoale sau cu 9%. Triumf, ce la această constatare transpiră printre șirele rapor-

tului ministerial se espică din simpla țesă aritmetică că: după alte 9 periode de asemenea natură, adecă cam în a doua următoare generațiune, numărul scoalelor române în regatul Ungariei va fi = 0.

Scădământul acesta deplorabil pentru noi Români și de sigur pentru ori-ce amic adevărat al culturai omenesce dl ministru îl espică din împregiurarea că, „mulți învățatori confesionali Români, învățând limba statului, s'au dedicat altor cariere”.

Noi ne permit-m a fi de altă părere, și pe basa datelor noastre oficiale statistice susținem — în ce privește arhidieceza ortodocșă română — că din acest motiv nu a înecat nici o scoală confesională română.

Am perdut fără indoială și noi scoale confesionale în acel period, și anume am perdut mai multe, de cât s'a înființat în tot acel restimp; cauza însă nu e desertarea învățătorilor dela scoalele „cari vegetează între referințe neregulate” — după cum dice raportul ministerial — ci e: desfrânarea șovinismului și fanatului barbarism, ce acesta l comite față cu scoalele noastre confesionale; e terorismul, după cum se arată acela în atentatul din Valendorf.

Din correspondențele din Valendorf și din Sighișoara aduse în numărul 143 și 144 al „Tel. Rom.” publicat cetitoriu a vădută că parochul gr. or. și învățtorul din Valendorf s'a aruncat în temniță pentru susținerea scoalei confesionale române față cu scoala de stat maghiară din aceeași comună. Pentru ca on. public să fie pe deplin orientat în cauză, și pentru de a preveni întortocăturilor machiavelistice, ce de sigur vor urma, ne permitem a analiza acel fapt din punct de vedere legistic, mai ales pentru de a liniși conștiința noastră națională în acea privință, că pe cât e posibil apărăm și susținem derep-

turile noastre priu luptă pe cale legală chiar și față cu forța brutală.

În comuna Valendorf se află 110 familii, dintre cari 80 sînt române gr. orientale, 30 maghiare elvetico-reformate. Numărul pruncilor obligați a frecuenta scoala e: români 60, maghiari 18. La întrebarea: cărei confesii compete dreptul de a înființa în această comună o scoală populară răspunde § ul 45 al art. de lege XXXVIII din 1868, care prescrie ca în comune, unde pruncii de scoală aparținători altor confesii nu sînt 30 la număr, aceștia, pe cât pînșii lor nu vor îngriji, pe altă cale de instruirea lor, să cerceteze scoala confesională existentă în acea comună; ear pînșii să contribuie la speșele de susținere ale acelei scoale în același mod și în aceeași măsură ca membrii confesiei, cari susțin scoala. Dacă dară legile țerei ar fi să se eșecute în mod just și față cu confesiunile române datorința autorităților politice administrative ar fi fost de a constringe pe cei 18 prunci reformați a cerceta scoala confesională gr. or., care de 42 de ani există în comună. Aceasta nu s'a făcut; și pentru ca să se poată e de la legea s'a înființat pentru cei 18 prunci reformați scoala pe speșele statului. Din correspondențele mai sus indicate nu se poate descifra caracterul acestei scoale din punct de vedere al legii. Pentru că, deși după prescriptul § lui 80 al citatei legi, ministrul de instrucțiune publică poate înființa scoală elementară de stat ori unde va afla de bine, atari scoale sînt a să susțină exclusiv din averea statului (tisztán állam költéségen), și nu e legal, nici permis ca pentru atari scoale să se ridice dela locuitorii comunei cele 5%, după darea directă, ce le prescrie legea în §§. 35, 36 și 44. Față cu aceasta e fapt că dela locuitorii români din Valendorf se ridică acele procente pentru această scoală. Scoala maghiară din Valendorf nu poate fi nici așa numită scoală

comunala subvenționată din vistieria statului, pentru că spre înființarea unei atari scoale se cerece ca după prescriptul §. 43 al legii citate întreaga comună politică să se legitimeze că nu e în stare a înființa și susține scoala corespunzătoare și să ceară prin autoritățile sale concernente ajutorul statului, despre ce românii din Valendorf nici că au visat.

Resultă din aceasta că scoala așa numită de stat din Valendorf nu se poate cualifica din punct de vedere al legii: ear înființarea și existența ei se poate esplica numai așa, că dl ministru de instrucțiune publică ar fi aflat de lipsă că în mica și neimsemnata comună Valendorf pentru 18 prunci de scoală să se înființeze scoala de stat. Dacă e așa, atunci de sigur e vre'o mistificațiune la mijloc, pentru că nu ne este posibil a crede că tocmă Valendorf să fie un atare punct, la care după spiritul legii scoare din 1868 ar fi fost de lipsă ca prelângă scoala confesională corespunzătoare legilor și trebuinței să se înființeze și una de stat.

După cum în sensul și după spiritul legii nu a fost îndreptățită înființarea de două scoale într'o comună atât de mică, așa nu e posibilă existența ambelor. Una a trebuit să cadă. Soartea a ajuns pe cea confesională. Să vedem acum pe ce cale? Comitetul administrativ al comitatului a decretat că: scoala confesională din Valendorf e scoala clandestină și a poruncit solgăbirăului să o închidă. Aceasta a îndeplinit porunca și fiind maghiar neofit, ca să nu apară patriot rên, a mai judecat pe preutul și învățtorul român și la temniță și amendă de numai câte 50 fl.

Ce e scoala clandestină („Zugiskola”)? Legile scolare ale țerei nu cunosc această categorică de scoale; ordinațiunea ministerială dtdo 2 Septembrie 1876 definează în § 56 ptl. 2 scoalele aceste în modul următoriu:

FOIȚA.

Baba Eva.

Motto: E ușor a dice: bu breaz birlo-breaz, dar e mai greu a birlobrezi birlobrezitura din o le birlobreazului.

Vorbă multă nu e bună, dar tăcereă îndelungată e mai rea.

Gura omului nu e făcută numai pentru a mânca și a vorbi, ci e făcută și pentru tăcere. A vedă multe și a le facea toate nu e lege naturală. Multe am vădută și auțit și eu, și dintre toate vreau să vorbesc ceva și acum, sau mai bine dīs să le scriu acă.

No peană ruginită, scaldată în negreață, n'ai frică că te va ineca, — apoi trage brazdă pe locul acela, unde te poartă gîndul meu.

Gîndul meu? Of, că în nimerit loc se mai află, — chiar la baba Eva. Baba Eva nu e femeea aceea, pe care Dumnezeu a creat-o din coasta lui Adam, ci e un chip caracteristic al femeilor de acum, cari au lăpădat rochia simplă și a

inlocuit-o cu tunica cea croită, dacă nu din 99, atunci de sigur mai mult ca din 100 de bucați.

Părinții ei au fost țărani proști, dar putredii de bozași, și apoi scii că banii... banii te fac domn. Baba Eva, cum îi dic sătenii, sau doamna Puculișteanu, cum o numesc orășenii, dacă acum nu posedă toate calitățile frumoasei Aphrodite, le a avut însă ca fată mare. Cine a avut norocirea de privi odată pe baba Eva ca fată mare, acela a fost gata. Noptile aceluia erau fără somn, gîndul său nu lua altă cale, de cât la Eva. Nu țeu, căci Eva era frumoasă și pe lângă aceasta, lucrul cel mai de capătenie, avea bani mulți, zestre mare.

Mulți făcăi din sat și-au bătut capul să-i căștie mîna, dar nici unul nu a isbutit. Eva a respins cererea tuturor, căci ea vrea să fie doamnă.

Ei bine, să fie dar doamnă. Norocul vine după om, numai omul să nu fugă de noroc. Eva fu norocoasă.

Toader Puculișteanu a venit acasă din soldătie, unde avuse înaltul rang de sergent. El avea scrisoare frumoasă

ca de tipariu, și îndată intră ca diurnist în o cancelarie din orașul P. din Bănat. Principul său făcea dese excursiuni oficioase prin satele învecinate, luând cu sine chiar și pe Toader Puculișteanu. Odată nimeriă chiar în Satul Evei cele frumoase. Dnul Puculișteanu ținea în evidență nu numai lucrurile oficioase ale principului său, ci ori unde mergea, făcea o reviză asupra fetelor de măritat. Avea drept la aceasta, căci era înșurățel.

Din întâmplare ajunse chiar în casa părinților Evei. Cum o veđu, îndată-i plăcu. Apoi o vorbă ici, una colea, și Puculișteanu cu Eva deveniră păreche. Eva deveni doamnă, când apoi dimpreună cu mia de bănci și alte multe motocoase fu dușă la oraș, unde a fost introdusă în viața domnească. Toate datinile femeilor dela oraș și-le însuși D-na Eva, până chiar și vorba orășenilor, ba pe aceasta cale merseese așa departe, încât din gura babei Eva, dl Cihac, ar avè materie să-și scrie al treilea tom la dicționarul său.

Tot omul are obiceiul său. Și

apoi fiind și io om (cine poate nega asta?) am și io obiceiul meu. Dimineața, când mē scol, dacă timpul îmi concede, atunci mē duc la preambulare.

Într'o zi oare care, după datina mea, plecai la preambulare, și încă în societatea bastonului meu. Cu mîna goală nu e bine să umble omul. Timpul recreator de dimineața era frumos, numai un nuor negru spre apus își arêta dinții. Mersi mi d-partre până afară de oraș, când deodată observai că nourasul a cuprins cerul de jumătate, ear în cealaltă margine a orașului curgea ploaia, din care cauză o luai pe picior înderept cătră casă, ca să nu mē scalde ploaia. Dar omul una gîndesc și alta păteșce. Ploaia nu aștepta până voi ajunge eu acasă, ci se apropia așa de mult de mine, încât câteva minute și m'ar fi atacat fără cruțare. Ce să fac? — cugetam. Umbrelă nu aveam, apoi cu bastonul nu eram în stare să me epăr de ploaia, bunăoară cum făcuse marele cavaler Til Buhogîndă. Ultima mea scăpare fu hotărîrea mea de a intra în cea mai de aproape casă. Între casele cele scunde și cu ferestrele cât formatul

„Dacă inspectorul regiu de învățământ va afla vre un institut privat fără ca acesta să fie concesionat, va provoca pre proprietariul sau conducătorul aceluia, ca să satisfacă §§ 16—19 al legii scolare (adecă să arate dacă persoana privată, care a înființat acel institut, are diplomă de învățător și dacă organizarea și planul de învățământ corespunde acelor din scoalele publice), iar dacă acesta nici după repetiții provocare nu ar îndeplini aceasta, inspectorul regiu va arăta acele scoale ca scoale clandestine și comitetului administrativ comitatens, care va tracta cu ele în sensul § 1 pct. 4 al instrucțiunii sale.“. Ear instrucțiunea aceasta dize:

„Comitetul administrativ comitatens va închide institutele înființate în contra legii sau chiar stricăcioase, așa numitele scoale clandestine dacă nu i va succede ale transformate în scoale private ordinare, și va raporta despre aceasta ministrului de culte și instrucțiunii publice“. Legea scolară din 1868 însă prescrie în § 22 ca în contra atător scoale private să se ordone investigațiune și după rezultatul acesteia să se dispună închiderea lor, și numai în casuri extraordinari se pută sista activitatea lor și înainte de încheierea investigațiunii.

Acesta e unicul cas, unde legea dă organelor administrative politice dreptul a decreta închiderea unui institut de învățământ: adică: *o scoală privată nemsinuată autorităților și neconcesionată, a căruia conducătorul nu e învățătorul provăcut cu diplomă și în care organizarea și planul de învățământ sânt contrarie celor prescise în lege.*

Să dizec acum că soviniștii din comitatul Târnavei mari ar fi fost intru atăta orbiți de naționalismul lor și ameiți de ura furioasă contra a tot ce e românesc, încât ar fi privit scoala confesională existentă de 42 de ani de scoală privată, neconcesionată de guvern etc. și astfel s'a creăcut de competenți și îndreptățiți a isbi intrinsa. După lege și atunci ar fi fost însă datorința lor a provoca „de repetiție ori“ pre susținătorii acesteia să o străforme în scoală privată regulată și dacă nu s'ar fi satisfăcut acesteia, ar fi putut numai să o închiadă, nu însă să judece pe preotul și învățătorul la temniță și amendă.

Dacă vom considera însă că scoala confesională gr. or. din Valendorf există de 42 de ani. și că e petrecută ca atare în toate registrele oficiale — până și ale comitatului — dovadă executarea pentru fondul de pensune regicolar, — nu vom esita nice un moment a declara sofisma despre scoala

clandestină de cea mai nătângă mafiție și rabulistică, scornită numai pentru de a masca atentatul cel plănut în contra existenței scoalei românesci. Legea scolară din 1868 declară toate scoalele înființate și susținute de confesiuni de scoale publice (§ 11) le scoate, în ce priveșce sistarea sau închiderea lor, cu totul de sub jurisdicțiunea autorităților comitatense, și dă însuși ministrului acest drept numai condiționat dela un șir întreg de acțiuni precedente. Eatăle aceste:

„Dacă inspectorul regiu de scoale constată oarecări defecte la vre o scoală confesională, are a atrage asupra acestora atențiunea scaunului scolar (— comitetului parochial) sau a antistiei bisericicesci (— oficiului protopresbiteral) și fiind defectele însemnate declară că lacas de neîndreptare va fi necesitat a raporta prin comitetul administrativ com. ministrului“, (§ 67 al ordinațiunii ministeriale dăto 2. Sep. 1876.)

„Ear dacă vede că comuna bisericicescă (parochia) nu delidură, fie din sărvăcie fie din îndolență, atări defecte esențiale ale scoalei ce lovesc în lege, atunci înainte de a raporta regimului notifică acele defecte supremei autorități eclesiastice (—consistoriului, ordinariului) și o reccarăcă a dispune îndreptarea acelora, având a declara espres că acea reccare nu e a se privi de amonițiune în sensul §-lui 15 al legii scolare“ (§ 72 al citatei ordinațiunii.)

Nu mai dacă nici după aceasta defectele esențiale nu s'ar îndrepta, pot urma în restimp decât o jumătate de an cele trei amonițiuni prescise în § 15 al legii, și a u de a se face decât ministrul la autoritatea supremă confesională (consistoriu).

Acesta e modul și calea pe care se poate sista o scoală confesională; lung și greu pentru soviniști, cari le ar înghiți toate într-o lingură de apă. Ca să poată aceasta, iau refugiu la sofisma, la acte de forță și arbitriu cum e cel din Valendorf, unde nice oficiul protopresbiteral și cu atăta mai puțin consistoriul, nu a fost nicibarem încunosciută despre care care defect, de care ar suferi acea scoală confesională, ear de cele trei amonițiuni în termeni de căte o jumătate de an, nu poate fi nici vorbă la acea scoală.

De n'am scii că scopul solgăbirăului a fost poate numai de a terorisa pre creștinii noștri, n'am putea cualifica judecarea la temniță a preotului și a învățătorului decât de un act de barbarism, vătămătoriu de ori ce simț mai nobil omenesc. Parochul ca director local al scoalei confesionale și învățătorul și — au împlinit datorința

lor oficială prin continuarea învățământului în anul curent scolar. Fapta aceasta a lor e un act oficial bisericicesc și ca atare aparține jurisdicțiunii eclesiastice în ori ce stat de drept și mai ales acolo, unde autonomia bisericii e garantată prin lege. Astfel și la noi, decumva legile nu se aduc numai pentru de a face paradă de liberalism în ochii lunei. Abaterile funcționarilor bisericicesci în afaceri eclesiastice, s'înt a se judeca de cătră forurile bisericicesci.

În urma acesteia arogarea de jurisdicțiune disciplinară asupra funcționarilor bisericicesci în sensuriatic nu e alta decât un atentat de calibrul cel mai dur comis nu numai asupra persoanelor respective ci asupra întregii bisericii gr. orientale.

Se pare însă că acest raționament nu începe în creerii soviniștilor depe Târnava mare. Dacă calcă ei în piciorale legile statului și ordinațiunile proprii supreme autorități, ce le poate păsa de autonomia bisericii noastre? Li a venit cheful de a batjocori pe un „popă“ și pe un „dascăl“ românesc și și a făcut acel cheful, pentrucă au scuit, că dacă faptul lor va mirosi cât de puțin a magharisare de dragul autonomiei bisericii noastre — nime nu le va avé grija.

Nu puteam lăsa neanunțat modul rabulistic în care dl solgăbirău a aplicat la casul de față § 16 al art. de lege Nr. 4 din 1879. Doveșce și această aplicare a cea desfrănată până la setea de sânge a fanatismului. Acest § al legii prescrie pedepșirea transgresiunilor în contra ordinațiunilor ministeriale; condiționează însă posibilitatea dela aceea, ca ordinațiunea ministrului să fie basată pe lege și să fie publicată în modul prescri. În casul din chestiune nu poate exista pe baza legii o ordinațiune ministerială, care să decreteze brevi-manu închiderea scoalei confesionale: ear ce priveșce publicarea însăși sentinței solgăbirăului ne spune că primarul a comunicat preotului și învățătorului numai cu prisnusal unui ordin — *a cui?* — referitoriu la sistarea scoalei clandestine.

În timpul obscurelui feudalism se întemplau casuri, unde pe baza aprobătorilor și compilătorilor băgău solgăbirăii în temnițe pe fiii iobagilor cari învețau carte. Ear aceasta brutalitate în contra umanismului se justifică prin aceea, că domnilor le trebua selavi, cari să le lucre păământul. Cu ce justifică atăști soviniști întemnițarea preoților și a învățătorilor români, apare din raportul indicat la începutul acestor șire în

care se constată că numărul scoalelor române în 6 ani ai dualismului a scăcut cu 9%.

Revista politică.

Sibiu, în 15 Decemvre.

După o relațiune din Londra, serie „N. fr. Pr.“ guvernul englez a adresat purilor în privința afacerii dăunare, nu o singură Notă, ciodue Înprima Notă, cabinetele s'înt invitate a lua parte la conferență; ear' prin cea de a doua se aduce la cunoștința puterilor intențiunea guvernului englez de a propune că și România să fie admisă la conferență. În privința participării României la conferență, au început deja negocierile între cabinete și se pare că rezolvarea acestei chestiuni întâmpină greutăți cam serioase. Se obiectează mai cu seamă că, dacă România va manșine și în privința chestiunii prelungirii mandatului comisiunii internaționale dela Sulina același punct de vedere de *Non possumus*, pe care l-a observat în chestiunea comisiunii miste, toată lucrarea conferenței ar deveni ilusorie. De altă parte earăși s'a împrăsciat șgomotul că România este decisă a nu se supuna la nici o otărire luată fără conclucrarea sa. De altminte, guvernul din Bucuresci a trimis în aceste din urmă zile, după cum ni se comunică, o nouă propunere pentru rezoluțiunea chestiunii comisiunii miste. Este prea adevărat că în chestiunile de ananșe se fac în această propunere toate concesionile putincioase, dar intru ceea ce priveșce admiterea ei în comisiunea mistă, Austria este pusă pe același picior cu celelalte puteri. Această propunere trebuie să fie însă cu atăat mai mult respinsă, cu cât toate cabinetele se consideră ca legate prin primirea propunerii Barere și ori-ce concesionie față cu România nu se poate face de căt în temeiul acelei propuneri. În acest sens, de și urmează negocierile cu cabinetul se crede că ele vor conduce la un rezultat satisfăcător pentru toate părțile, ast-fel că în acest cas Conferența dela Londra nu va avé altă misune decât a trece în protocol arangiamentele dintre cabinete și a la sancționa. Se dize că Conferența va avé o durată pe cât se poate de scurtă și că va fi în cel mult două sau trei ședinte spre a împedeca de a se aduce fără veste la impedece a și alte chestiuni.

De altă parte se telegrafează următoarele din Viena țiarului „Nemzet“:

Aici nu există nici o îngirire în privința admiterii României în conferența dela Londra a ambasadorilor.

bucovnei dascălului meu, era și o casă mai frumoasă, mai domnescă, așa dizecând casă de oraș, unde mă înverteam și io mai adeseori. O luai la fugă într'acolo și îndată mă vechii în ușa.

Toc, toc, toc!

— Intră! răspunse o voce femeiască din lăuntru.

— Mniață (= bună dimineața) dizei.

— Tam (= multam) răspunse cu bucurie o femeie, care sta înaintea mea: Era baba Eva, cum îi diceau sătenii, sau d-na Puclisțean cum o numeau orașeni.

Numele „baba Eva“ îl merita cu tot dreptul, căci consumase fără grijii aerul acesteia lumi aproape jumătate de veac.

Baba Eva în înfinita ei bucurie, că mă vede în casa sa ca oaspe, nu scia cum să mă primească mai bine. Scia cum să mă primească pușe înaintea mea să ocup loc, așa încât nu sciam unde să mă mai așez. În urma armelor totuși mă așezai pe un scaun și când gândeam că șed mai boerescu, aud o pocnitură sub mine și scaunul meu se prefăcu în bucăți, însă spre bucu-

ria cinstilor noastre fești nu s'a întemplat nici o nenorocire. căci padimentul era tare și păământul sub mine nu s'a rupt. În tot răul este și ceva bine.

După norocoasa decurgere a acestui incident hazliu începurăm conversațiunea noastră după calapolul folosit de noi și până acuma. Intru noi o puteam face ușor și aceasta, căci eram om de casă la Dl Puclisțeanu. Era un Puclisțeanu îmi spus, că bătrânul s'a dus la poștă să predece necesitate gospodărești (= corespondențe) la adresa unei nepoate, pe care o invită la balul ce se va fi în curând în acest oraș.

— Precum se vede, vor fi mulți la acest bal, dizei io.

— Da, va fi acolo un pudlic mare și hiligant.

— Ne vom petrece bine.

— Așa gândesc și io; s'întem forberăituite cu dușete după moda cea mai nouă, apoi aștept să-mi vada și mie goști. La aceste cuvinte încreșturile feței sale se mișcară din locul obiicuit și pe buzele sale se arată un suris tainic. Sii D-ta, io am o nepoată de măritat, continuă

ea, apoi trebuie să scii și aceea, că Dl Coșobea, derechetul (= învățător dirigit) nostru vrea să se însoare.

— Pricpe. Le doresc noroc bun. La aceste cuvinte ale mele baba Eva, altcum D na Puclisțeanu, chiori ochiul stâng asupra mea, de îmi păru că mă fulgeră. Dar eu șeracl de mine nu mai acum îmi adusei aminte că sum însurățel, însă înaintea babei Eva mă făcăi că nici nu-mi aduc aminte de așa ceva.

— Sânt sigură, că D-ta nu te vei bășcăși (supera) de noi, ci vei veni la bal, căci D-ta unde godie merge ești copilul lui Dșeu iubit de toți...

— Și de toate, adăogai io cu în drănsneală.

— Așa dară vei veni la bal?

— Poate că voi veni, reflectai io, cu gândul că atunci cine scie în ce colț de lume mă voi afla.

Intrăcestea soși și dl Puclisțeanu vâerându-se că l'a udat ploaia neavând la sine umbrela. Baba Eva îi căută îndată umbrela sa ce veche poate din vremea lui Svatopluk. — După ploaia căpeneag

Conversațiunea noastră se în-

tinse preste toate întemplările orașului și în sfârșit, vedând că ceriul și gătat munițiunea de gloanțe de apă pentru a le arunca pe planeta noastră, mă otării a mă depărta. Luându-mi diua buna dela „baba“ Eva și dela „moș“ Puclisțeanu, făcui un pudlicment, cum dize baba Eva, sau un compliment cum dizec noi și mă depărtaî multămit de succesul ce am avut pentru a mă delecta în vorbele din lexiconul babei Eva.

* * *

Dar să nu rămânem numai la atăta cu baba Eva.

Apa întoarce roata morii, roata întoarce fusul și fusul întoarce peatra morii. Bani născură ambițiunea babei Eva, prin ambițiune se făcu doamnă și prin domnie și formă prostia vorbe. Da, a vorbi, căci prin luxul vestimintelor sale putea emula cu orice boeresă, însă când începu o conversațiune, atunci se pută convinge fiecine, că vorba pe unde a eșit mai bine să fi tușit. Numai câteva vorbe de a le ei, arătai bunilor cetitori, căci dacă le ași scrie toate, atunci va pufni lu-

Este probabil că România va fi reprezentată printr-un trimis extraordinar.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

(Uu nou corb alb.) (Alegerea de vice comite în Comt. Caraș-Severin. (Incheiere.)

Să aprobe 9 ore dimineața (14 Decembrie). Trenul șueră una, semn cu se aprobe de gara Lugojului. Alegătorii români din Lugoj și din alte părți veniți acolo încă mai înainte de ziua alegerii, eșiră spre întâmpinarea celor ce vineau acum. Lumea curioasă întreabă, ce ce e? pe cine așteptăm? Un român ingenios le răspunde: „așteptăm un prinț”. Erau bravi alegători din fostul Cott. Severin. În număr de vreo 90 porniră dela gara Lugojului spre casa cea mare a Cotliului în ordine și pași militarești strigând însufleștiți: „să trăiască Simonescu. Era mare șoptirea mamelucilor, când a vădit pe românii așa de însufleștiți.

La salutările alegătorilor români „să trăiască Simonescu” răspund liberalii ridicând risul cel săgetat la inimă: *bucălietes, derek ember* (om de omenie, om brav).

Era aproape 10 ore, când intră în sala Cotliului. Sala deși e destul de spațioasă, era aproape îndesată de alegători și în parte de privitori. În partea dreaptă erau alegătorii români, partea legalității în frunte cu arhiepiscopii de ambele confesiuni: Ilustrățiile lor Ioan Popasu și Dr. Victor Mihályi. Acești prelați venerabili nici când nu întârzie a lua parte la acte, care se întreprind întru apărarea cauzei naționale și a interesului bine înțeles al poporului. Întrând Ilustr. Sa Dl. episcop, I. Popasu, a fost primit din partea românilor cu o strigare frenetică: „Să trăiască” la care ca refren se auți și strigări de „eljen” însoțit mai puțin însuflețite. E de însemnat altcum, că prelații bisericesci nu s'au prezentat la actuala alegere, pentru ca să nimicească planul partidei liberale, și simplu numai ca să-și eșeriteze drepturile, ce le acordă legea.

Ceva înainte de 10 ore intră în sală și vice-comitele substituiți, Simonescu. El fu primit cu câteva salve de „să trăiască” dară „eljen” urle nu se mai audiră de loc. După ce se făcură formalitățile obișnuite, punct 10 ore se prezentă și dl. comite suprem Patyánszky. Ocupându-și locul, jînă o vorbire despre însemnătatea alegerii de vice comite, rugând pe ambele partide, ca ori care va ajunge la majoritate, să respecte votul minorității; minoritatea să decă mână de ajutor majorității pentru de a pute lucra cu succes pentru promovarea intereselor cotliului. Propuse apoi alegerea comisiei candidatoare. Între membrii aleși de congregațiunea în aceasta comisie a fost și un român, avocatul Tit Hapaj; eară între acei aleși de comitele suprem un alt român, canonicul din Lugoj, Liviu Andráș,

care însă numai după nume e român, în faptă însă este un patriot modern, după spiritul constituției maghiare.

Pagubă că e așa bătrân, căci de ar fi mai tânăr cine cse ce mai caricitură ar eși din densus.

Retrăgându-se comisia candidatoare, a urmat o linisece adincă; fie care care curios a sci, cum se va face candidarea și oare candida-la va și pe Simonescu. Nu trecu 10 minute și actuala candidare se termină, anunțându-se de candidații E. Lakabffy, președintele sedrii orfanale în locul prim, cară în locul al II protonotarul, Leontin Simonescu, fiindcă era un angloai mai bătrân și mai meritat (?!) Cuvintele din urmă ale comiteiului suprem fură însoțite de o strigare frenetică neîntreruptă de „să trăiască.” O voce se auți în limba statului: după strigări nu se poate cunoaște majoritatea. Se alese deci două comisuni; una, la care avea să voteze virilștii, alta, unde avea să voteze membrii cei aleși ai congregațiunii și angloaijii cari au drept de votare.

Cu aceasta se suspendă ședința și se începe votarea. Ambele partide se suvloră; fie care își ținea învingerea de sigură. Partida liberală basându-se pe pandurii săi și pe influința de sus; eară partida legalității basate pe cauza sa dreptă și pe rezoluțiunea membrilor săi. Lupta era una din cele mai vehemente, deși se petrece numai în interiorul fie căruia membru. Cât a fost de mari încordările partidei liberale, pentru ca să reușească cu candidatul ei, se vede și din împrejmurarea aceea, că membrii morboși îi aduceau pe brațe, pentru ca să voteze eară pandurii umblau ca... cei turbuți ca să prină votații pentru Lakabffy. Votarea era aproape de sfârșit, când de odată se ivi ciurda angloaijilor și egalisară voturile românilor până la trei.

Trecură cincinute dela cel din urmă votant și președintele comisiei tot nu voia să încheie votarea. Acum răbdarea românilor ajunse marginile sale extreme. Făcură un zid nestrăbător în jurul comisiei provocând pe președinte ca să încheie votarea. Alții strigară: „dechideți ferestrelle”, „pe feresti cu ei!” Văzând președintele, că aceasta nu e mai mult glumă își veni în ochi. Se sculă de pe scaun și enunță încheierea votării. „Să trăiască Simonescu” fu răspunsul unison al românilor, care într-o clipită se lași cu înțepa fulgerului prin toate salele casei comitatense. Ce etect va fi produs strigările românilor de „să trăiască Simonescu” asupra dlui Lakabffy, carele clădit de mamelucii săi, după cum am scris mai sus, aștepta într-o sală laterală numai să fie prins de mână și să fie prezentat congregațiunii ca vice comite în costumul său de magnat; aceasta nu sci precum nu pot spune nici aceea, că cine l'a desbrăcat. Atată însă sci că bucuria românilor era nespășă văzând că de 15 ani a mai invins odată și dreptatea, au invins și românii.

mea de ris cât o să te țini de foale, ca când te apucă colera.

Dar atari babe Ede ca aceasta sunt pe lume nenumerate.

Ce e cauza? Educațiunea.

Sunt mulți părinți cari pe educațiunea sexului frumos nu dau nici o para. Cunosce mai multe duzine de astfel de părinți, cari nici atata samă nu au pus pe educațiunea fetelor lor, ca să le învețe barem abecul, și totuși și-au măritat fetele după oameni foarte intelgenți, cari de bună samă, nu din dragoste nemărginită, ci din patima venătului de bani fac aceasta. Așa e, banul te face surd, ca să nu auți șoptele conștiinței, te orbesc, ca să nu poți deosebi pe animal de animal, — te face om de geșerțerie — jidov.

Sărman Darwin, el nu ni-a spus că unii oameni se apropie actualmente de strămoșii de momițe și acum când toată lumea s'e civilizează.

Nu pretindem noi dela fetele ată tor părinți crosiani, ca fetele lor să ne dăcă tot „bon jour” și „merci monsieur” dar să nu ne „potfească multe aplicațiuni” și apoi să învețe o leacă de carte.

Când eram copil și umblam la școală în orașul D. intrai în biserică unde vădui o domnișoară înbrăcată elegant, ținând în mână o carte, din care citea cu mare eglavie. Atunci încă nu mi plăcea domnișoarea dar imi plăcea cărțile și din curiositate trecând pe lângă domnișoara aceasta, aruncaii ochii să văd ce carte are în mână, însă ce mare fu mirarea mea, când vădui că aceasta demoisellă ținea cartea cu literile întoarse în jos, și totuși se părea că citea în ea, ba din când în când întorcea foile. Mă convinsii că nu sci ete, apoi mai târziu înțelegi se că e fata bogatului proprietar X. Y. Bună geșerțerie. Dar cum își va fi cetit epistolele de amor? S'au când va fi doamnă proprietereasă, cum va purta socoteliile casei? De sigur ca baba Eva, care are în dulapul seu o cupă cu boambe de curcuz, cari nu se întrebunțează la altoeva decât la rezolvirea operațiunilor matematiche de baba Eva, sau cui îi place, de dna Pucliețean.

Destul să fie. O mică lecțiune. *Quae nocent, docent.* P. S.

E un cas rar în era noastră constituțională, ca într-un comitat curat românesc să fie ales un vice-comite român, deci cu drept cuvânt se poate numi corb alb.

Este adevărat, că majoritatea voturilor n'a fost mare (157 față de 154) însă acesta nu detrage nimic din importanța învingerei. Cine voese să și facă o imaginațiune despre etectul deprimator, ce a avut asupra partidei mamelucilor, acela să cetească foile guvernamentale și jidano-maghiare. Efectul deprimator îl dovețesc și împrejmurarea aceea, că în ziua următoare după alegere partida liberală numai la înțepirile comiteiului suprem s'a înduplecat a lua parte la tractarea obiectelor restante. În fine, ca drept dovadă despre deprimatoria partidei servese și cuvintele, ce le a dăis un corifeu din partida liberală cătră o persoană ilustră, cari s'au de cuprinsul următor: „ce folos că avem atăci virilștii și angloaijii plății cu bani scumpi, căci în urmă tot ne bamă mamălgării.” Da! v'au bătut și de va ajută D-șeu v'or mai bate.

Ca parentese mai adaug și aceea, că supărarea partidei liberale s'a mai mărit prin aceea că bucatele pregătite pentru ea, s'a văduit necesități români să le mănăce, ca să nu rămăe ospătariul de pagubă. Deci aici să adeveri proverbul românesc: „bucatele nu sânt pentru cine se pregătește, ci pentru cine nimerese.” Seara să făcă din partea alegătorilor un conduct de torje imponent, la care festivate fu invitată și partida liberală a lua parte și a designa un individ, care să vorbească în limba statului. Trei înși se insinuară și când a fost la adecă nici unul nu s'a prezentat.

Așa să întâmplă și aici un lucru ciudat că la un conduct de torje făcut în onoarea unui vice comite ales în Ungaria să nu se jînă nici o vorbire ungurească, ci numai românescă și nemescă. Atată bătjocură nici nu ași pută suferi să fiu ungar.

Lugoj în Decembrie.

Un privitor.

Sinodul român și patriarhia din Constantinopole.

(Urmare.)

Sub Domnitorul Carol I-ii, legea organică bisericăscă, făcută sub Cuza-Vodă, și care deșteptase mare nemulțămire în țeară, s'a prefăcut, punindu-se ca bază canoanelor bisericesci și surșile tradiționale ale țerei, ceea ce a mulțămii toate spiritele în țeară. În ea se cuprind modul alegerii Metropolitilor și Episcopilor, constituirea Sântului Sinod și prerogativele lui în afacerile bisericesci: administrația eparhialilor, etc. După această lege se conduce biserica noastră acum de deșce ani aproape, și ea în sine nu este de cât o continuare și aplicare a surșilor anterioare. Patriarhia până astăzi se face a nu sci nimica despre organizarea și pozițiunea noastră bisericăscă, și la toată ocașiunea favorabilă a ne întimpla cu pretensiunile sale de amestec în administrarea noastră internă bisericăscă. Și în toate scrisorile sale cătră *Metropolitul primat al României și președintele Sântului Sinod al biseriei ortodoxe române*, patriarhia întrebunțează titluri: „*prea sfințite Metropolit al Ungro-Vlachiei, prea cinșite ecarche al plașinelor și locoșilor al Cesariei Capadociei*”; titluri cere cele mai multe la noi n'au avut și nu au sens sau vre-o aplicare practică, afară doară numai intențiunea de a jigni simțul nostru național, ne-întrebunțând titlurile noastre legale. Cu această ocașiune amintim și aceea ca în prezent țeara noastră nu este o simplă regiune ținut (*cratos, clima*) ci pătutul de Dunneșeu *Regat al României*.

Acesta este un scurt istoricul autotefalii biseriei române, pe de o parte — avută și practică de Români neîntrerupt, ca o demnită inerentă unei națiuni autonome, și apărută cu zel și pietate de toate generațiunile trecute, în curgere de mulți

seculi pe de altă parte — combătută și îngănăta de patriarhia de Constantinopole, de-și ea nu are în favoarea sa decât poate anele casuri regretabile din domnia fanarioșilor, sau reminiscențe de pe atunci; deșce ea dă canoanelor sinodale, un alt înțepiș punându-ne pre noi între barbari din veacul al 5-lea cari, locuiau lângă Thracia și lângă Pontul Euxin.

Chiar să fi fost noi între acei barbari în veacul al 5-lea, tot n'ar avut patriarhia un drept să ne stăpânească astăzi bisericăscă.

Popoarele barbare în pruncia lor devin cu timpul culte prin civilizație, și-și iau locul lor evenit între națiunile culte, și se tratează cum sânt nu cum a fost cu sute și cu mii de ani în urmă.

Pe temeiul canonului acestuia, al altora, poate ca patriarhia va pretinde dominațiunea bisericăscă asupra Rusiei, asupra Bulgariei, Ungariei, Serbiei și chiar Greciei actuale; căci toate acestea care când se administru bisericăscă după dispozițiunile luate dela Constantinopole.

Înceind acest capitol, s. sinod al biseriei ortodoxe române, pe temeiul legislației noastre moderne, pe temeiul demnității statului român, și al demnității națiunii române, declară sus și tare, că biserica română ortodoxă a fost și este autotefală în cuprinsul teritoriului României, și nici o autoritate bisericăscă străină nu are drept a ne impune ceva. Nu avem nevoie a fi din nou recunoscuți de cineva autotefală noastră bisericăscă; ea este un fac istoric îndestulător pentru noi și pentru cei ce ne iubesc și voese a fi cu biserica și cu statul nostru în relațiuni amicale. Astfel stăm și ast-fel vom sta cât va fi în noi o suflare, și nimic nu ne urzi din această pozițiune.

Declarăm tot de odată, că noi apărând autotefalia biseriei noastre de ori ce presune din afară, nu vom a ne despărți de întregimea biseriei ortodoxe. Noi păstrăm aceeași doctrine bisericesci, aceeași disciplină, același cult divin, care le-am moștenit dela părinții noștri, și cari sânt comune biseriei ortodoxe din toate țările. Noi recunoașcem în patriarhia de Constantinopole un centru moral, de unde trebuie să porucească direcțiunea în toate destiniile de interes general al întregii biseriei ortodoxe, în privința dogmelor, a disciplinei, a cultului. Patriarhia poate la trebuință a ne consulta și pe noi, în asemenea materii, putem și noi, în asemenea casuri să o consultăm. Patriarhul este socotit la noi ca primul ierarh al biseriei ortodoxe și metropolitii noștri îl pomense la sântele servicii, împorându-i dela Dunneșeu pace, sănătate, onoare, viață îndelungată și povățuire a biseriei — pe calea cea dreaptă. Vom primi dela acest centru bisericăscă dragoste chiar povățuiri spirituale de folos națiunii și biseriei noastre. Dorim însă ca corespondența noastră bisericăscă să fie în formele obișnuite la noi și cerute de demnitătea reciprocă.

Sfârșind acum cele ce trebuiau spuse despre autotefalia biseriei române, și despre relațiunile noastre cu patriarhia, să revenim earăși la epistola patriarhială de care ne ocupăm, și anume la destinația sfântului Mir.

Înalta sa santitate, patriarhul Ioachim, face mustrare ierarhilor noștri pentru actuala sântărie mirului, și dăcă prin acest act s'ar fi călcat supremația sa spirituală asupra biseriei ortodoxe române; că acest act ar fi contrar rândăleii urmate la noi din vechime: ca prin acest act ierarhii români ar fi oferit lumeni un tip de neorândău eală. Apoi urmează testurile biblice și canoanele, pe care

le-am analizat mai sus, și care, precum am văzut nu au nici o relațiune, căci cu antocefaia bisericeii române, nici cu actualul sântului mir. Să ne explicăm sincer și în cunoștință profundă a cestuinei pe tărîmul istoric, dogmatic și canonic.

În pidalion găsim un singur canon în care se vorbește despre actualul sfințirii mirului, pronunțând a nu se face de presbiteri: „severșirea mirului... să nu o facă presbiterul” (S. mod. Cartag. c. 6.) Canonistul rus, archimandritul Ioan, comentând acest canon dice: „Săverșirea mirului (*hrismatos poysis*) în canonul acesta se înțelege cu deosebire misterioasă severșirea adică sfințirea mirului.

Tezaurul pentru care se opresce presbiterul sfințirea mirului, este pus în canoeale bisericeii apostolice, unde botezul și celelalte taine se săverșiau de presbiteri; dar punerea mânilor asupra celor botezați, pentru a le comunica darurile sântului duch, aparțină însuși apostolilor, și constituia un drept al lor deosebit, despre darul și autoritatea, deosebită, depe darul lui Christus (Fapt. 8. 14—17). După apostolii aceiași punere a mânilor în misteriu s'a însușit episcopilor, prin succesiunea autorității lor dela apostoli.

Așa scriitorii bisericești din veacurile primitive mărturisesc, că presbiterii, săverșind botezul, duceau pe cei botezați la episcopi, cari puneau pe ei mâinile și declarau vrednici de sânta cuminicătură. (Va urma.)

Varietăți.

* (Asociațiunea românilor) pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor români meseriași va începe anularea sa generală Duminică în 2/14 Ian. 1883 în Sala Gimnasului român la 3 oare d. pr.; la aceasta sînt invitați cu toată onoarea a lua parte toți membrii și nemembrii, ca români setoși de progres.

Agendele vor fi:
a) Raportul Comitetului; b) Raportul despre starea casei; c) Algor Comisiunei pentru înscrierea membrilor noi; d) Raportul Comisiunei despre reușirea scoțelelor și despre rapoarte; e) Alegerea membrilor Comitetului g) Propunerile Comitetului pentru îmbunătățirea stării Asociațiunei și ajungerea Școlului ei și h) Ficsarea bugetului pentru anul 1883.

Brașov 11/23 Dec. 1882.
B. Băulescu, Dr. I. Bosozeanu, secretar.

* (Apele). Este de obște cunoscut că copiii români așezăți, la meserii de Asociațiunea pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor meseriași români din Brașov, sînt cu foarte rari excepțiuni preste mesură seraci și lipsiți de ori ce sprijin material din partea părinților lor. Mijloacele bănești ale Asociațiunii sînt atât de mărginite, încât ele nu-i permit nici decăt a face din destul la toate neajunsurile, la cari sînt espuși acești năpăstuiți ai sorții. Unul din aceste neajunsuri și fără îndoială cel mai mare este lipsa ce duc de vestiminte proprii pentru ai apera contra rigorilor asprului anotimp, în care ne aflăm.

Comitetul subscris în convicțiunea că caritatea n'a încetat încă de a-și afla cel mai calduros locaș al său în pieptul neamului românesc îndrăsnesc a face și în anul acesta apel cătră toți românii de inimă, să binevoască a veni în ajutorul acestui comitet cu generoasele lor ofrande fie în vestiminte noi sau vechi, fie în bani. Românii dați o parte numai din sfărâmiturile de pe mesele voastre, și multe lacrimi vor înceta de a mai curge!

Brașov în 23 Noevmre 1882.
Bartolomeu Băulescu, Ioan Bosozeanu, pres*

Loterie.

Mercuri 26 Decembrie n. 1882.

Sibiu: 43 71 53 52 35

Bursa de Viena și Pesta

Dim 23 Decembrie n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	118.45	118.25
Renta de aur ung. de 4%	86.30	85. —
Renta ung. de hârtie	84.35	84.40
Împrumutul drumurilor de fer ung.	132.50	133.25
I emisuni de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	88.75	88.25
II emisuni de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	109. —	109. —
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumurilor de fer orient. ung.	98. —	98.25
Oblig. ungar. de reocupărea pămîntului	97.75	98. —
Oblig. ungar. cu clausula de sorție	94.75	94.50
Oblig. ungar. urbane temesine	97.50	97.50
Oblig. ungar. urb. temes. cu clausula de sorție	94.75	95. —
Oblig. ungar. urbane transilvane	97.50	97.75
Oblig. ungar. urbane oro-slavonice	99. —	98.50
Oblig. ungar. de reocupărea țării (cețime de vin)	96.50	97.25
Oblig. ungar. cu promisi.	112.25	113.75
Șorți de regularea țării	109.50	108.75
Datorie de stat austriacă în hârtie	75.95	75.70
Datorie de stat austr. în argint	76.70	76.59
Renta de aur austriacă	94.95	94.50
Șorți de stat dela 1860	129.50	129. —
Așezări de bancă austro-ung.	880. —	880. —
Așezări de bancă de credit ung.	374.25	374. —
Așezări de credit austr.	283.20	284.40
London (pe polia de trei luni)	119.25	119.20
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	100. —
Argint	—	—
Galbin	5.67	5.65
Napoleon	9.47	9.48
100 mareș nemțesi	65.50	65.50

ad Nr. 450/1882 [319] 1—3

CONCURS.

De oare ce la concursul scris din ședința dela 14 Septembrie a. c. nu s'a prezentat nici o cerere, se escrie în conformitate cu concursul comitetului din ședința sa de aji de nou concurs pentru 2 stipendii à 80 fl., pe an menite pentru tineri români, ce ar urma cursul regulat la institutul agronomic reg. ung. din Kolos-Monostor.

Persoanele ce doresc a folosi vreunul din aceste stipendii să substearnă cererile lor dea dreptul la subscrisul comitet al asociațiunei în Sibiui, cel mult până la 31 Ianuarie st. n. 1883. Cereri intrate mai târziu nu se vor lua în considerare. Ele au să fie însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez în original sau în copie vidimată.
2. Atestat școlastic, care să dovedească calificațiunea recerută pentru a pute fi primit în amintitul institut sau dacă concurrentul este elev

al institutului acestuia, atestat de frecuentare de pe anul curent, dela direcțiunea institutului eventual și atestat de pe semestrul ultim al anului precedent pentru dovedirea celor de sub p. 2 al ./- va fi consultat a se aclela la suplică un program al institutului sau adeverirea directorului despre calificațiunea ce se cere pentru primire.

3. Atestat de săracie sau la întâmplare, de stare orfană, dat dela primăria comunei, subscris de parochul locului și vidimat de oficiul politic (pretura.)

4. Declarațiunea hotărâtă că nu are alt stipendiu.

Din ședința comitetului asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la Sibiui în 11 Noevmre st. n. 1882.

Iacob Bologna m. p., vpres.

Dr. D. P. Barciuanu m. p., secretar al II-lea.

Nr. 925—1882 [323] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor posturi învățătoresci, și adică:

1. Învățătoresă la școala de fete în Vaidarecea cu salariu anual de 240 fl. v. a. din fondul școlastic apoi curțar și lemne de foc.

2. Învățătoriu de calasa I-a la școala din Voila cu salariu anual de 180 fl. v. a. apoi curțar și lemne de foc dela comunitate.

Competenții seși substearnă petițiunile provădate cu diplome de calificațiune și alte documente necesare până la 24 Ianuarie 1883 la:

„Comitetul administrativ al fondului școlastic al foștilor granițeri din regimentul I român la Sibiui.”

Nr. 450/1882 [322] 1—3

CONCURS.

Cu încuviințarea Venerabilului consistoriu arhidieceșan din 28 Oct. a. d. Nr. 3347. B. se publică prin aceasta al doilea concurs pentru ocuparea postului de paroch în parochia de cl. III Stenea, presbiteratul Sibiului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sînt.

1. Dela fie care familie câte două zile de lucru;
2. Dela fiecare familie una ferdelă (măsură veche) cucuruz sfărmit.

3. Folosirea cimiteriului.

4. Venitele stolari.

5. Lemne de foc câte are lipsă din pădurea comunală.

Doritorii de a ocupa acest post au ași asterne petițiunile lor inuite în sensul prescrișelor Stat. Org. la oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sibiului.

Sibiui, 15 Dec. 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul ppresbiteral gr. or. al tractului Sibiului.

Nr. 447/1882. [320] 1—3

EDICT.

Ioan Gurian de religiunea gr. or. din Mohu, comitatul Sibiului, carele aproape de patru ani a părăsit cu necredință pe legiuina sa soție Eva n. Nicolae Dafin, tot de acolo, fără a se sci ubicațiunea lui, se citează prin acesta, ca în termen de trei luni dela publicarea acestui edict să se prezenteze înaintea subsemnatului scaun ppresbiteral ca for matrimonial de I. instanță, căci la din conțră și în absența lui se va decide procesul intentat asupra-i de cătră soția sa.

Sibiui, 24 Nov. 1882.

Scaunul ppresbiteral gr. or. al tractului Sibiui, ca for matrimonial de I. instanță.

Nr. 415/1882. [321] 1—3

EDICT.

Nicolae Popovicu, de religiunea greco-orientală din Ruși, comitatul Sibiului, carele de peste trei ani a părăsit cu necredință pe legiuina lui muere Maria n. Șerban, tot de acolo, fără a se sci ubicațiunea lui, se citează prin acesta, ca în termen de trei luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din conțră și în absența lui se va decide procesul intentat conțră i de cătră soția sa.

Sibiui, 5 Noevmre 1882.

Scaunul ppresbiteral gr. or. al tractului Sibiului, ca for matrimonial de I. instanță.

Nr. 415/1882. [321] 1—3

EDICT.

Nicolae Popovicu, de religiunea greco-orientală din Ruși, comitatul Sibiului, carele de peste trei ani a părăsit cu necredință pe legiuina lui muere Maria n. Șerban, tot de acolo, fără a se sci ubicațiunea lui, se citează prin acesta, ca în termen de trei luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din conțră și în absența lui se va decide procesul intentat conțră i de cătră soția sa.

Sibiui, 5 Noevmre 1882.

Scaunul ppresbiteral gr. or. al tractului Sibiului, ca for matrimonial de I. instanță.

Petru Tisu,

mi permit și în această cale de a aduce la cunoștință onorabilului public, că mi am deschis

cancelaria mea advocațională pe lângă tribunalul regiu din

Panciova.

[319] 2—3

LOTERIA ESPOȘIȚIUNEI TRIESTINE.

1000 nimeritori
în preț de
fl. 213.550

Una soarte 50 cruceri

1000 nimeritori
în preț de
fl. 213.550

1 nimeritor principal: bani gata 50.000 floreni sau 8.800 galbini.

2 nimeritori principali: bani gata 20.000 floreni sau 3.500 galbini.

3 nimeritori principali: bani gata 10.000 floreni sau 1.750 galbini.

4 nimeritori principali: Colet și cercei cu brilante, preț 10.000 floreni

Patru nimeritori: Sule de aur cu brilante și mărgale în preț de câte 5000 fl.

Cinci nimeritori: Sule diverse în preț de câte 3000 fl.

987 nimeritori în preț de câte 1000, 500, 300, 200, 100, 50 și 25 floreni.

Tragerea în 5 Ianuarie 1883.

Prețul sorțiilor 50 cruceri

Comande pe lângă aclederea de 15 cr. pentru spese de postă sînt a se adresa

TRIEST, P. Grande N. 2. Despărțemîntul loteriei Esposițiunei Triestine. TRIEST, P. Grande N. 2.

Pentru primirea traficului de sorți a se adresa numai decăt la adresa de mai sus.

Sorți se află în Sibiui la institutul „ALBINA”.

[315] 3—4